

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Dispvatio V. De Absolutione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94788)

mus, Patres tantum velle, eos qui audiunt necessitatem Baptismi, condemnari si baptizari nolunt, saluari tamen quando nequeunt baptizari, si habeant desiderium illius; eorum tamen testimonio satis sit voto seu desiderio in contritione implicito.

Ad secundam negamus, hæretico non remitti peccata, nisi prius expresse proponat rejicere errorem, quia sufficit quod illum rejiciat, virtualiter

habendo contritionem, aut aliud iudicium saltem confusè oppositum errori, præsertim quando error non occurrit memoriæ. Augustinus verò ubi supra tantum vult, extra Ecclesiam non esse veram pœnitentiam, quod nobis non aduersatur, quia hæreticus contritione, aut dicto iudicio ab aliquo expresse proposito, reducitur ad Ecclesiam.

DISPUTATIO V.

De Absolutione.

DIFFICULTAS I.

*Vtrum in Ecclesia sit potestas absol-
uendi à peccatis.*

Non desunt hæretici, qui negent in Ecclesia esse potestatem absoluedi à peccatis, & ea remittendi; quibus fauere videtur illud Lucæ 5. *Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus?*

Conueniunt tamen Catholici, in Ecclesia (nempe in eius ministris) esse potestatem absoluedi à peccatis, & ea remittendi. Quod Patres communiter tradunt, & definitur in Concilio Constantiensi sess. 8. & 15. & in Lateranensi cap. 1. & in Florentino, in Decreto Eugenij IV. & in Tridentino sess. 14. c. 1. & 6.

Concil.
Constant.
Lateran.
Florent.
Trident.

Et id constat ex illo Ioan. 20. *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt.* Hæc autem verba intelligenda esse non de potestate ad prædicandam aliis remissionem peccatorum, nec ad declarandum eam esse aliis factam (vt volunt hæretici) sed ad eam faciendam, Patres docent, & verba ipsa id præferunt, & definit Tridentinum sess. 14. c. 1. & can. 3. Essetque intelligenda de potestate ad faciendam remissionem peccatorum non in Sacramento Baptismi (vt etiam hæretici volunt) sed in Sacramento Pœnitentiæ, ibidem definit Tridentinum, & docent Chrysostomus Homil. 85. in Ioan. Augustinus Serm. 111. de Verbis Domini, Ambrosius lib. 2. de Pœnitentiæ cap. 7. & communiter Patres, & deducitur ex eo, quod potestas hæc est ad faciendam remissionem peccatorum instar iudicij, vt denotatur collatione potestatis remittendi & retinendi, soluendi & ligandi, quod non fit sic in Sacramento Baptismi, sed in Sacramento Pœnitentiæ, quod institutum est instar iudicij.

Trident.

Ambros.

Illis verò verbis Lucæ 5. tantum significatur, solum Deum posse propria auctoritate remittere peccata, & id tantum volunt nonnulli Patres, dum similia verba proferunt, quod non tollit, id posse Sacerdotes vice & commissione Dei.

DIFFICULTAS II.

*Vtrum potestas absoluedi à peccatis, quæ
est in Ecclesia, sit absoluedi ab eis quoad
culpam.*

Magister.
Bonauent.
Gabriel.
Maior.
Marfil.

Magister, Bonauentura, Gabriel & Maior in 4. d. 18. Marfilus quæst. 12. art. 2. Hugo

de S. Victore in Summa sententiarum Tract. 5. cap. 11. Richardus de S. Victore Tract. de Potestate ligandi & soluendi, cap. 12. & Medina Cod. de Confess. quæst. 38. §. *Videtur*, docent, potestatem absoluedi à peccatis, quæ est in ministris Ecclesiæ, non esse absoluedi ab illis quoad culpam: quia existimant, Deum ante absolutionem Sacerdotis remittere culpam pœnitenti, quia existimant, eum ante absolutionem debere esse perfectè contritum. Quod tradidisse videtur Gregorius Homil. 26. in Euang. dum supponit, peccatorem prius viuificari à Deo, quam à Sacerdotibus absolueretur. Quod etiam significant Clichtoueus lib. 7. c. 1. in Ioan. cap. 23. & Augustinus Serm. 8. de Verbis Domini. Idem quoque indicat Hieronymus in cap. 16. Matth. dum significat, quod sicut Levitici Sacerdotes tantum discernere inter lepram & lepram, & eam non poterant auferre; ita etiam Sacerdotes Euangelici se gerunt circa peccata.

Addunt tamen prædicti Doctores, in Ecclesia & in eius ministris esse potestatem absoluedi à peccatis quoad pœnam, quamuis varient in explicando à qua pœna, quia Hugo & Richardus existimant, in Ecclesia esse potestatem absoluedi à pœna æterna damni & sensus, Medina à pœna tantum æterna damni, & Magister à pœna tantum temporalis relicta post remissionem culpæ.

S. Thomas verò q. 84. art. 3. & ibidem eius Expolitores, Vasquez dub. 2. Suarez disp. 16. Agidius disp. 4. dub. 2. & communiter Scholastici in 4. d. 14. docent, & merito, in Ecclesia esse potestatem absoluedi à peccatis, non tantum quoad pœnam, sed etiam quoad culpam. Et in primis in Ecclesia esse potestatem absoluedi à peccatis quoad culpam, satis significat Christus illis verbis Ioan. 20. *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis*: quia vox *peccata* absolute sumpta, culpas significat. Et ob eandem rationem idem satis significat Eugenius IV. in suo Decreto fidei, dum ait, rem Sacramenti Pœnitentiæ esse remissionem peccatorum. Cui accedit, quod si res seu effectus huius Sacramenti non esset remissio culpæ, sed tantum pœnarum, id declarasset Eugenius IV. & non ita absolute loqueretur, cum proceffer doctrinaliter. Et id videtur expresse Tridentinum sess. 6. cap. 14. dum ait, Sacramento Pœnitentiæ, vel eius voto, pœnam æternam vnâ cum culpa remitti: & clarius sess. 14. c. 3. dum loquens de Sacramento Pœnitentiæ, postquam in principio dixerat, vim huius Sacramenti præcipue sitam esse in verbis absolutionis, subdit: *Res & effectus huius Sacramenti, quantum ad eius vim & efficaciam pertinet, reconciliatio est cum Deo.* Quod etiam non leuiter

Pius V. & Gregorius XIII. in Bulla edita contra Michaëlem Baium, in qua inter alias propositiones huius Doctores damnatas, propositio 54. est: *Peccator pœnitens non uiuificatur ministerio Sacerdotis absoluentis, sed à solo Deo, qui pœnitentiam suggerens & inspirans, uiuificat eum & resuscitat; ministerio autem Sacerdotis solus reatus tollitur aduersarij*: ergo dum dicunt absolutionem Sacerdotis non deferre ad remissionem culpæ, aduersantur Scripturæ, Eugenio IV. & Tridentino, & Pio V. & Gregorio XIII.

Quod si in Ecclesia est potestas absoluenti à peccatis quoad culpam, etiam est potestas absoluenti ab illis quoad reatum pœnæ æternæ, tam damni quam sensus. Quod etiam significat Tridentinum sess. 6. cap. 14. dum ait, Sacramento Pœnitentiæ, vel eius voto, pœnam æternam vnâ cum culpa remitti. ubi sermo est de pœna æternæ, & absolute, absque ulla limitatione. Et ratione constat: quia si in Ecclesia est potestas remittendi peccata quoad culpam, & efficiendi pœnitentem iustum, & amicum Dei, & heredem vitæ æternæ, etiam erit potestas auferendi reatum pœnæ æternæ, tam damni quam sensus, quia iste dependet in conseruari à culpa mortali, & est impossibilis cum sanctitate & amicitia Dei.

Gregorius verò, Chlodonæus, & Augustinus tantum volunt, peccatorem à Deo uiuificari ante absolutionem Sacerdotis, non uiuificatione sanctitatis & gratiæ, sed aliquali motu vitæ, ad quem Deus suo auxilio excitat peccatorem, nempe attritione, confessione, & alijs actibus, quibus ad gratiam in Sacramento Pœnitentiæ recipiendam disponitur. Et Hieronymus tantum vult, quod Sacerdotes non possint prohibito absolvere & ligare absque respectu ad dispositionem pœnitentis, cuius Sacerdotes non sunt causa, sed tantum Iudices illam discernentes, sicut nec Sacerdotes Leuitici efficiebant leprosos, nec mundos, sed tantum discernerebant qui erant leprosi & qui mundi.

Quod verò ante absolutionem Sacerdotis non sit pœnitenti necessaria perfecta contritio, dicemus Disp. VI. Diffic. 11.

DIFFICULTAS III.

Verum Absolutio conferri debeat modo deprecatio, an indicatio.

Conueniunt Doctores, formam absolutionis modo aut sensu deprecatio factam, nempe, *Absoluat te Deus*, insufficientem esse ad valorem & essentiam Sacramenti Pœnitentiæ: quod efficaciter deducitur ex Decreto Eugenij IV. dum in eo forma Sacramenti Pœnitentiæ assignatur verbis Indicatiui, nempe *ego te absoluo*: & ex Tridentino, dum sessione 14. cap. 3. eadem forma assignatur. In Dico autem Decreto, & in Tridentino absque dubio traditur forma ad essentiam & valorem huius Sacramenti requisita, ergo forma absolutionis modo & sensu deprecatio facta, non est sufficiens ad essentiam & valorem Sacramenti Pœnitentiæ, quia hoc modo facta est substantialiter distincta à forma modo Indicatio ab Eugenio IV. & à Tridentino præscripta. Cui accedit, quod Tridentinum subdit, nempe dictæ formæ absolutionis de more Ecclesiæ preces quasdam adiungi ad

essentiam formæ non pertinentes; vna autem ex precibus quæ adiunguntur, est forma absolutionis modo deprecatio facta, nempe, *Dominus noster Iesus Christus te absoluat*. ergo hoc modo facta non pertinet ad valorem & essentiam Sacramenti Pœnitentiæ, ac proinde nec sufficit: alijs si sufficeret, cum dicta deprecatio præmittatur ad absolutionem modo Indicatio factam, duplex forma, aut eadem bis repetita supra eandem numero confessionem adhiberetur.

Ratio autem dictæ doctrinæ est, quia Sacramentum Pœnitentiæ institutum est à Christo instar iudicij, in quo Sacerdos constituitur iudex, ut tradit Tridentinum sess. 14. cap. 5. & can. 9. sententia autem iudicis decisiua causæ, qualis est absolutio, nequit tradi modo deprecatio; & quia in Sacramento Extremæ Vnctionis Sacerdos adhibens formam, non se gerit ut iudex, sed ut medicus vñctione sanans, ideo nequit adhibere formam modo Indicatio, sed deprecatio, nempe, *Indulgeat tibi Deus*, &c.

Leo ergo I. Epistola 91. relatus 33. quæst. 3. can. *Leo I.* *Multiplex*, absolutionem Sacerdotis appellat supplicationem & orationem, non quia adhibeatur per modum supplicationis, sed quia se habet ut oratio & supplicatio, quantum ad hoc, quod sicut Deus ad orationem & supplicationem facit quod ab ipso petitur, ita etiam ad absolutionem Sacerdotis modo Indicatio factam remittit peccata.

Obseruandum tamen est, formam absolutionis non tantum esse sufficientem ad valorem & essentiam Sacramenti, quando fit modo & sensu indicatio, sed etiam quando fit modo & sensu imperatio, ut dicendo *Absoluaris*, vel *Absoluar Petrus*, quia sententia decisiua iudicis recte & conuenienter adhibetur modo imperatio: unde eadem verba absolutionis, quæ sensu deprecatio collata non sufficiunt, verè sufficiunt, si modo & sensu imperatio proferantur. Imò (ut contra Caietanum & Petrum Sotum aduertunt Scotus in 4. dist. 14. quæst. 4. Gabriel quæst. 2. art. 1. Rosella v. *Absoim*: 10, Vasquez quæst. 84. art. 3. dub. 3. & Suarez disp. 19. sect. 1.) forma absolutionis est sufficiens ad valorem Sacramenti quibuscumque verbis proferatur, quoties eis significatur actus iudicis sententiam decisiuam absolutionis à peccatis proferentis, nempe, *Solo absoluaris*, *Placet te absolui*: quia quoties talis actus verbis absolutionis significatur, saluatur sensus Sacramentalis formæ absolutionis, quia instituta est à Christo instar sententiæ iudicis. Nihilominus quamuis forma absolutionis supradicto modo prolata sit sufficiens ad valorem Sacramenti, illicitè fiet, si non proferatur modo Indicatio, quia erit contra consuetudinem Ecclesiæ solo modo Indicatio ventis: id tamen non erit peccatum mortale, sed tantum veniale, quia ea mutatio non est gravis, sed levis.

DIFFICULTAS IV.

Quæ verba sint de essentia formæ Absolutionis.

Verba, quibus forma absolutionis in Ecclesia communiter proferatur, sunt hæc, *Ego te absoluo à peccatis tuis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti*. Est tamen difficultas, An omnia hæc sint de essentia formæ absolutionis.

I

Conue-

Conueniunt Doctores, duo illa verba, *Absoluo te* (aut alia ipsi æquivalentia) esse requisita ad essentiam formæ absolutionis. Quod indicant Eugenius IV. in suo Decreto fidei, & Tridentinum sess. 14. cap. 3. dum assignantes formam absolutionis, exprimunt duo prædicta verba, & merito: quia utrolibet deficiente, deficit significatio à Christo intenta, & sensus à Christo intentus, quia deficiente verbo *Absoluo*, deficit significatio actus iudicialis sententiæ remissiua; & deficiente Pronomine *te*, deficit significatio practica remissionis, seu sententiæ remissiua (qua ratione significatur à iudice sententiæ) qui non significatur practice remissio, quando non declaratur, cui fiat.

Superest tamen difficultas, An dicta duo verba sufficiant ad essentiam formæ absolutionis.

Caietan. Summa v. *Absolutio*, docet, ea duo sufficere. Paludanus in 4. d. 22. q. 3. docet, non sufficere duo illa, sed necessaria esse tria hæc, *Absoluo te à peccatis*. Durandus eadem dist. q. 2. docet, his tribus addendam esse inuocationem Dei aut Trinitatis, & sufficere siue fiat ante illa verba, siue post.

Vasquez. verò quæst. 84. art. 3. dub. 4. Suarez disp. 19. sect. 1. Agidius disp. 4. dub. 3. & Turrianus Complutenfis disp. 2. dub. 4. docet, & merito, ad essentiam formæ absolutionis non sufficere duo illa verba, *Absoluo te*, sed necessaria esse omnia hæc verba, *Ego te absoluo à peccatis tuis*, & ea sufficere absque inuocatione aliqua.

Et in primis ad essentiam formæ absolutionis requiri Pronomen *ego*, probatur: quia eo deficiente, deficit significatio practica sententiæ remissiua, quia non significatur remissio declarando à quo fiat. & id indicat Eugenius & Tridentinum, dum assignantes formam absolutionis, exprimunt Pronomen *ego*. Deinde ad essentiam formæ absolutionis requiri verba illa, *à peccatis tuis*, probatur: quia absque eis non sufficienter significatur sententiæ remissiua peccatorum. Quod etiam indicant Eugenius IV. & Tridentinum, dum assignantes formam absolutionis, dicunt esse illa verba, *Ego te absoluo*, &c. quia addendo particulam *à peccatis tuis*, &c. denotantur alia verba, quam supra expressam formam absolutionis, ac proinde ad minima verba, *à peccatis tuis*: quia si aliqua alia præter expressa requiruntur, maxime hæc.

Quod verò sufficiant hæc, *Ego te absoluo à peccatis tuis*, & non sit necessaria inuocatio aliqua, probatur: tum quia ex nullo verisimili fundamento deduci potest necessitas alicuius inuocationis; tum etiam, quia per prædicta verba sufficienter significatur practice sententiæ remissiua peccatorum penitentis.

Obseruandum tamen est, vt optimè Vasquez, Suarez, Agidius & Turrianus, ad formam absolutionis ita necessaria esse verba hæc, *Ego te absoluo à peccatis tuis*, vt non sit necessarium exprimere particulam *ego*, nec particulas *à peccatis tuis* (quod forsitan voluit Caietanus) sed sufficere, quod contineantur seu implicentur in illis verbis, *absoluo te*, vel potius quod sub eis intelligantur, vt verè in eis continentur, & sub eis intelliguntur: quia pronomen *ego* verè continetur in verbo *absoluo*, & sub eo intelligitur, vt patet; & verba *à peccatis tuis*, in eis *absoluo te*, & sub eis intelliguntur: quia quauis non contineantur in eis absolute prolatis, nec sub eis intelligantur; continentur ta-

men in eis, & sub eis intelliguntur, vt prolatis post confessionem præcedentem, & vt per eam modificatis, & vt ad eam comparatis, vt verè modificantur, & comparantur, quia supra eam cadunt.

Ita tamen hæc duo verba, *absoluo te*, expresse prolata, quatenus in eis quodammodo continentur, aut sub eis intelliguntur, particula *ego* & particula *à peccatis tuis* sufficienter ad essentiam formæ absolutionis, vt quando *ego* & *à peccatis tuis* exprimuntur, vt regulariter fit, etiam pertinent ad essentiam formæ, & cum illis duobus expressis ad effectum Sacramentalem concurrant, vt Vasquez aduertit, quia ex vna parte, quando exprimuntur, nihil noui sensus seu significati efficiunt, sed eundem omnino sensum, ac quando tantum subintelliguntur, & quodammodo continentur in alijs; & ex altera parte potuit à Christo institui, vt pertineant essentialiter ad formam, & concurrant ad effectum Sacramentalem, siue exprimantur, siue tantum subintelligantur. Ergo credendum est ita fuisse à Christo institutum, & noluisse illa, quando exprimuntur, excludere ab essentia formæ, & à concursu in effectum Sacramentalem.

DIFFICULTAS V.

Vtrum formæ absolutionis possit apponi aliqua conditio.

Conueniunt Doctores, conditionem de præterito (& idem est de conditione de præterito) additam formæ absolutionis, non reddere formam irritam, si subsistat conditio, quia nec suspendit sensum, nec effectum, nec efficit aliud quod obstatæ potest valori formæ absolutionis: imò nec illam reddere illicitam, quando ad eam addendam adest aliqua rationabilis causa, vt contingit quando ad valorem Sacramenti, aut vt licite fiat, necessarium est quoddam subsistat id, quod ponitur sub conditione, & dubium est an subsistat. Vnde Confessarius dubitans an protulerit verba absolutionis, potest validè & licite absolvere sub hac conditione (siue vocaliter expressa, siue mentaliter concepta) *Si non es absolutus, ego te absoluo*, &c. Et dubitans, an puer vel an phreneticus confessus sit cum perfectò vfu rationis, potest validè & licite absolvere sub hac conditione, *Si possum, aut si capax es, ego te absoluo*, &c. Et dubitans, an ea quæ penitens confessus est, sint peccata, potest validè & licite eum absolvere sub hac conditione, *Si ea quæ confessus es, sunt peccata, ego te absoluo*, &c.

Est tamen difficultas, An formæ absolutionis possit addi conditio de futuro, v. g. *Si restitueris, ego te absoluo*.

Caietanus v. *Absolutio*, Armilla eodem verbo, Caietan. Suarez Tom. 3. disp. 13. Vasquez quæst. 84. art. 3. Armilla dub. 5. Agidius quæst. 64. art. 8. dub. 2. Ochagavia Tract. 1. quæst. 7. & communiter Doctores docent, & merito, conditionem de futuro, additam formæ absolutionis, non solum eam reddere illicitam & sacrilegam, sed etiam irritam & nullam. Quod Turrianus & alij probant: quia verba hæc, *ego te absoluo*, ratione conditionis de futuro illis additæ, v. g. *si cras restitueris*, æquivalent his, *ego te absoluo*, quæ manifestè sunt in sufficientia. Hæc tamen ratio, licet aliquando nobis placuerit, iam tamen, re melius cõsiderata, non placet: quia dicta verba,

verba, ego te absoluo, si cras restituas, non æquivalent his, ego te absoluo, sed his, ego ex nunc te absoluo, si cras restituas, ut in simili dicimus Tract. de Matrimonio Disput. VII. Diffic. III.

Prædicta ergo doctrina ex eo à nobis probatur, quia qui profert verba absolutionis ex intentione absolventi elicit, sub conditione de futuro, prius tempore finit & perficit prolationem verborum, quam perficiatur intentio absolventi Sacramentaliter, seu efficiendi quod prolatio ipsa verborum fiat pars Sacramentalis, & prius quam intentio ipsa desinat esse suspensa (ut in simili de consensu, seu intentione contrahendi matrimonium elicit sub conditione de futuro, significatur in cap. Super eo. 5. de Conditionibus) quia dicta intentio est suspensa, & non est perfecta quousque impletur conditio. Prolatio verò verborum absolutionis statim ac fit, finitur & perficitur, & non manet suspensa, ut patet, quia nulla actio materialis, v. g. prolatio verborum, ablutio, vnctio, suspendi potest, quia ipsi nulla potest addi conditio adhuc de præsentia, quamvis per ignorantiam ei intendatur addi & apponi, etiam si addi possit intentioni efficiendi aliquam materiale actionem partem aliqui Sacramenti. In potestate autem ministri Sacramenti non est, quod omnes partes Sacramenti iam finitæ & posite, maneat Sacramentaliter suspensa, seu expectantes rationem Sacramentalem pendentem ex perfectione intentionis ministri faciendi per implicationem conditionis de futuro, quia statim ac finiuntur, debent habere eam rationem Sacramentalem, aut numquam habebunt: ergo conditio de futuro appositæ prolationi verborum absolutionis, efficit illam Sacramentaliter nullam, & consequenter etiam illicitam & sacrilegam.

Quod si Iudex exterior dicens, *Ego ex nunc te absolvo ab hoc delicto, si cras feceris hoc*, validè absoluit, dum lex aliqua non obstat. Ratio est, quia iste iudex potius absoluit voluntate exterioris expressa (quam potest conditioni de futuro alligare) quam verbis ipsis. Ratio verò Sacramenti absolutionis non convenit intentioni Sacramentaliter absolventi adhuc vocaliter expressæ, sed ipsi prolationi verborum, & ideo hæc prolatio semel finita & perfecta, præsuppositis attritione & confessione, statim ex intentione ministri debet habere rationem Sacramenti, aut numquam illam habebit.

Vnde quando Prælati committit Confessario inferiori absolutionem à sibi reservatis, sub ea conditione quod pœnitens postea illa eadem peccata reservata iterum sibi confiteatur, ita intelligendum est, non quod absolutio Confessarii inferioris conferenda sit sub ea conditione, si postea confitearis Prælati, quia hæc conditio redderet absolutionem nullam & sacrilegam; sed ita ut Confessarius inferior obliget pœnitentem ad id siue præcepto, siue promissione, siue aliter, de quo dicemus Disput. VII.

DIFFICULTAS VI.

Utrum absolutio possit conferri absenti.

Paludan. Pet. Sotus. Antonin. Silvester. Medina. **P**aludan in 4. d. 17. quæst. 2. Petrus Sotus lect. 11. de Confessione, Antoninus 3. p. tit. 14. cap. 19. Silvester v. Confessio 3. & Medina Cod. de Confessione, quæst. 15. docent, absolutionem posse validè conferri absenti (& consequenter etiam

licitè in casu necessitatis: quod videtur supponere Cyprianus lib. 3. epist. 17. dum ait, lapsos per litteras ab ipso petiisse reconciliationem. Et idem sensisse videtur S. Thomas Cantuariensis, qui dicitur instante morte misisse ad Curiam pro absolutione. Et ratione probatur, quia in iudicio humano, instar cuius Sacramentum Pœnitentiæ institutum est, validè fertur sententia in absentem, ergo etiam in hoc Sacramento Pœnitentiæ.

Sotus verò in 4. d. 18. quæst. 2. art. 6. Valentia disp. 7. q. 11. p. 10. Toletus lib. 3. cap. 6. Vasquez quæst. 91. art. 4. dub. 2. Suarez disp. 19. sect. 3. Agidius disp. 4. dub. 10. Reginaldus lib. 6. n. 5. Bonacina disp. 5. q. 4. pan. 5. & Laymannus tract. 6. c. 3. docent, & meritò, absolutionem non posse validè ferri in absentem, quamvis confessio facta fuerit in præsentia. Quod adeò verum est, ut Clemens VIII. anno 1602. oppositum ad minus damnauerit ut falsum, temerariū & scandalosum, ac prohibuerit & præceperit, ne unquam ut probabile defendatur, quod factum fuit his verbis: *Sanctissimus Dominus noster, &c. re mature ac diligenter considerata, hanc propositionem, scilicet licere per litteras seu internuntium Confessario absenti peccata Sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere, ad minus vti falsam, temerariam & scandalosam damnavit ac prohibuit, præcepitque, ne unquam tamquam aliquo casu probabilis defendatur.* Vbi non solum declarat, absolutionem ab absente collatam esse illicitam, dum damnat asserere illam licere, sed etiam esse nullam, quia id intendit, & in eo sita erat controuersia: quod satis exprimit, dum absque restrictione damnat asserere quod liceat, & dum prohibet defendere, illam licere in aliquo casu: quia si non esset nulla, verè esset licita in aliquo casu. In hoc autem Decreto non solum damnatur dicta propositio, particulà illà & sumptà copulatiuè seu complexiue, ad cuius falsitatem sufficit falsitas cuiuslibet partis, sed etiam sumptà diuisiue, ita ut quælibet pars seorsim damnata sit, id est, quod tam confessio per litteras seu internuntium sit nulla, siue absolutio fiat in præsentia pœnitentis, siue in absentia, quam absolutio collata ab absente, siue confessio facta sit Sacerdoti præsentis, siue absenti, ut Paulus V. declarauit.

Ratio à priori huius veritatis est intentio Christi instituentis pro forma Sacramenti Pœnitentiæ absolutionem à præsentis collatam: hæc autem institutio Christi constat ex perpetuo vñ Ecclesiæ, quæ numquam vñ est absolutione in absentia, sed tantum in præsentia, cui Clemens VIII. innixus oppositam doctrinam damnauit, & cui Paulus V. etiam innixus, damnationem à Clemente factam approbavit.

Cyprianus ergo tantum vult, ab ipso fuisse petitam publicam aliquam pœnitentiam pro reconciliatione, seu absolutione publica ab excommunicatione, non pro reconciliatione Sacramentali. Nec S. Thomas Cantuariensis misit ad curiam pro absolutione Sacramentali, sed vel pro indulgentia (quæ etiam est quædam absolutio) vel pro absolutione ab aliqua censura, ad cautelam.

Ad rationem verò concedimus, in iudicio humano sententiam ferri in absentem, quia ita Iure humano sancitum est; non verò sententiam absolutionis Sacramentalis, quia ita Christus instituit. Vnde Sacramentum Pœnitentiæ non est quoad omnia institutum instar iudicij humani.

DIFFICULTAS VII.

Utrum absolutio possit valide per scriptum conferri.

EX dictis Difficultate præcedenti constat, absolutionem à Confessario absente collatam, siue verbo siue scripto, esse nullam. Est tamen modò difficultas, An absolutio sit nulla ex eo præcisè quòd conferatur scripto, quamvis à Confessario præsentè.

Paludan.
Pet. Sotus.
Molina.

Paludanus in 4. dist. 17. quæst. 2. Petrus Sotus lect. 11. de Confessione, & Medina Cod. de Confessione quæst. 15. docent, absolutionem posse scripto valide conferri, Primò, quia confessio potest scripto valide fieri, ergo etiam absolutio. Secundò, quia in iudicio humano (instar cuius Sacramentum Pœnitentiæ institutum est) potest sententia valide scripto conferri, & de facto confertur, ergo etiam in iudicio confessionis, sententia absolutionis.

Suarez.
Valentia.
Layman.
Bonacina.
Egidius.

Suarez verò disp. 21. sect. 3. Valentia disp. 7. puncto 3. Laymannus tractatu 6. cap. 3. Bonacina disp. 5. q. 4. puncto 6. Egidius disp. 4. dub. 9. & iam communiter Doctores docent, & merito, absolutionem non posse valide scripto conferri: quod constat ex perpetuo usu Ecclesiæ, quæ nunquam usa est absolutione in scriptis, & multò minus nutibus, sed tantum verbis. Et deducitur ex decreto Eugenij IV. ubi postquam generaliter dixerat, Sacramenta constare verbis tamquam formà, hoc limitat in Sacramento Matrimonij, dum ait, causam efficientem matrimonij regulariter esse mutuum consensum per verba de præsentia expressum, quibus denotat, in alijs Sacramentis semper esse necessaria verba strictè sumpta, & non sufficere scripturam, & multò minus nutus, quæ sufficiunt in Sacramento matrimonij. Quod etiam deducitur ex Tridentino sess. 14. cap. 3. dum ait, formam Sacramenti Pœnitentiæ sitam esse in illis verbis ministri, *Ego te absoluo*. Ratio à priori huius est institutio Christi, quæ nobis cõstat ex perpetuo usu Ecclesiæ, & ex Eugenio IV. & ex Tridentino.

Trident.

Ad primam ergo rationem concedimus, confessionem posse valide fieri scripto & nutibus, non tamen absolutionem, quia Christus instituit illas sic (ut constat ex usu Ecclesiæ) & satis congruenter, quia vix potest offerri necessitas conferendi absolutionem in scriptis, & nutibus, potest tamen sæpè offerri necessitas confitendi scripto & nutibus. Et ad secundam concedimus, in iudicio humano sententiam valide scripto ferri, quia ita sancitum est legibus humanis; non tamen in iudicio confessionis, sed solis verbis, quia Christus ita instituit.

DIFFICULTAS VIII.

Quid significant verba absolutionis, nempe, Ego te absoluo à peccatis tuis.

IN primis hæretici (qui, ut diximus Difficultate II. dicunt, in Ecclesiâ non esse potestatem remittendi peccata) existimant, sensum eorum verborum formæ absolutionis, *Ego te absoluo à peccatis tuis*, esse, *Ego te absolutum declaro*. Hæc tamen expositio sensus, seu significatio verborum formæ

absolutionis, præterquam quòd est contra proprietatem verborum, & absque necessitate, quia proprietate seruata possunt aliter & optimè explicari, etiam est damnata à Tridentino sess. 14. Trident. cap. 6. & can. 9.

Secundo, Theologi (qui, ut diximus Difficultate II. dicunt in Ecclesiâ non esse potestatem remittendi peccata quoad culpam, sed tantum quoad pœnam) existimant sensum dictorum verborum esse, *Ego te absoluo à peccatis tuis quoad pœnam*. Hæc etiam expositio nobis non probatur, quia præterquam quòd ad sic exponendum verba illa, falsò innituntur fundamento, ut vidimus ea Difficul. II. & præterquam quòd est contra proprietatem verborum, & absque necessitate, nequit cum ea expositione consistere veritas illorum in eo, qui post remissionem suorum peccatorum quoad culpam per contritionem perfectam, & quoad dignitatem totius pœnæ etiam per contritionem & per alia opera pœnalia confitetur, & subiicit absolutioni peccata sic remissa, ut teneatur confiteri & subijcere absolutioni.

Tertiò, alij existimant, sensum dictorum verborum esse, *Ego te absoluo ab obligatione confitendi, seu subiiciendi clauibus Ecclesiæ peccata mihi legitime confessa*. Sed nec expositio hæc placet, quia præterquam quòd est contra proprietatem verborum, & absque necessitate, nequit cum hac expositione consistere veritas illorum in eo, qui tantum confitetur peccata venialia aut mortalia, à quibus fuit antea legitime absolutus, quia in illo non est obligatio confitendi & subiiciendi absolutioni dicta peccata.

Quartò, S. Thomas q. 84. art. 3. ad 5. existimat, sensum horum verborum, *Ego te absoluo à peccatis tuis*, esse, *Ego tibi Sacramentum absolutionis impendo*. Hæc explicatio, quamvis in aliquo sensu recta sit, tamen vi iacet & sonat, est difficilis & obscura, quia, præterquam quòd est contra proprietatem verborum, qui absoluit non confert totum Sacramentum Pœnitentiæ, sed tantum applicat formam materiæ suppositæ à pœnitente, & quantum est ex se, solum ut causa partialis confert effectum Sacramenti.

Quartò, Suarez disp. 19. sect. 2. existimat, sensum verborum formæ absolutionis esse, *Ego, quantum est ex me, confero tibi gratiam remissionem peccatorum*. Hæc etiam expositio, quamvis in aliquo sensu recta sit, tamen vi iacet & sonat est difficilis, quia dicta verba, significatione quam habent ex institutione hominum, propriè significant remissionem peccatorum, & id sonant, & non gratiam remissionem; & hæc significatio potest salua consistere attentà virtute & effectû sacramentali verborum: ergo eam remissionem significant, & non gratiam remissionem, quamvis hæc sit necessaria ad eam remissionem, ut dicta verba verificentur.

Sensus ergo eorum verborum formæ absolutionis, *Ego te absoluo à peccatis tuis*, seu quod per ea significatur, est, *Ego, quantum est ex me, remitto tibi peccata tua quoad culpam, & quoad id quod ad remissionem culpa consequitur*. Quia ex vna parte dicta verba hanc remissionem propriè significant significatione, quam habent ex humana institutione, quia peccata absolute prolata culpas significant; & à peccatis aboluere, absolute prolatum, significat à peccatis liberare, & ea remittere: & ex alia parte significatio dicta potest salua

salua consistere, attentâ virtute Sacramentali ipsorum verborum, quam habent ex superaddita institutione Christi, & attento effectu Sacramentali ipsorum. Quia dicta verba ex institutione Christi, tamquam pars essentialis formalis completiva Sacramenti Pœnitentiæ, simul cum contritione & confessione pœnitentis præsuppositis, conferunt, quantum est ex se, gratiam ex se remittentem peccata saltem quoad culpam, etiam si aliquando per accidens non remittant illa in actu secundo, quando præsupponuntur remissa; minister ergo absolutionis, præsuppositis sufficiente contritione & legitima confessione pœnitentis, verè profert & dicit, *Ego quantum est ex me seu quantum ad me attinet, remitto tibi peccata tua quoad culpam, & te ab eis libero quoad eam*, quia ipse suis verbis, ut institutus à Christo, confert pœnitenti gratiam quantum est ex ipsa remittentem peccata, quo minister verificat sensum & significatum dictorum verborum. Et in hoc sensu potest habere locum expositio S. Thomæ, & etiam expositio Suarez, quia scilicet minister efficit completivè Sacramentum, & confert gratiam Sacramentalem, quibus dicta

significatio verborum verificatur; & non quia dicta verba significant collationem Sacramenti absolutionis, nec gratiam remissionem.

Verba ergo absolutionis, *Ego te absolvo à peccatis tuis*, significatione verbali, quam habent ex hominum institutione, significant remissionem ipsam peccatorum saltem quantum ad culpam, & eam totaliter & sufficienter significant; significatione verò Sacramentali, quam habent ex superaddita institutione Christi, immediatè significant (sicut & conferunt) gratiam remissionem peccatorum, ratione cuius verificantur dicta verba quoad significationem verbalem, quam habent ex institutione hominum, quia ratione talis gratiæ & mediante ipsa verificatur, quod minister absolvens quantum est ex se remittat peccata, & ab eis liberet. Hæc tamen significatio Sacramentalis indivisibiliter convenit absolutioni Sacerdotis, & contritioni & confessioni pœnitentis simul sumptis, & non soli absolutioni, & in illis tribus sic sumptis est indivisibiliter (ea proportione qua anima rationalis est indivisibiliter tota in omnibus partibus corporis) & non in solâ absolutione.

DISPUTATIO VI.

De contritione peccatorum requisita ad effectum & ad valorem Sacramenti Pœnitentiæ.

NOMINE contritionis intelligimus displicentiam peccati, prout abstrahit sub disunctione à displicentia pura, quæ non est formaliter dolor, sed radix illius; & à displicentia dolorosa, orta ex dicta pura displicentia: intelligimus enim unam vel alteram sub disunctione, quia ad effectum, & ad valorem Sacramenti Pœnitentiæ eodem modo sufficit aut non sufficit una & altera, & utraque potest appellari dolor, quia prior est radicaliter dolor, & posterior est dolor formaliter; & nomine contritionis intelligimus contritionem sub disunctione, abstrahentem à perfecta & ab imperfecta, unam videlicet vel alteram sub disunctione.

DIFFICULTAS I.

Utrum ad effectum pœnitentiæ percipiendum requiratur aliqua contritio.

SYPPONIMUS (in quo conveniunt Doctores) ad effectum Sacramenti Pœnitentiæ percipiendum, gratiam videlicet Sacramentalem remissionem peccatorum, requiri in pœnitente intentionem seu voluntatem suscipiendi hoc Sacramentum, quia ex institutione Christi requiritur ad valorem seu essentiam Sacramenti, non tamquam partem supra quam cadat absolutio, sed tamquam quid præuium ad ipsam essentiam: absque essentia autem seu valore Sacramenti nequit percipi fructus illius, quia iste causatur, ab ipso Sacramento essentialiter perfecto.

Hoc supposito, difficultas est, An præter intentionem suscipiendi Sacramentum pœnitentiæ

requiratur aliqua expressa contritio ad percipiendum fructum seu effectum huius Sacramenti.

Silvester v. *Confessio* 1. q. 21. Rosella v. *Confessio* 1. §. 4. & Angelus v. *Confessio* 1. num. 27. docent, ad id sufficere intentionem suscipiendi Sacramentum ipsum, & non esse necessariam aliquam expressam contritionem seu displicentiam, quia intentio suscipiendi Sacramentum Pœnitentiæ, est quædam virtualis contritio, & displicentia peccatorum, quæ ad id sufficiens videtur.

Suarez verò d. 26. sect. 1. Vasquez q. 92. art. 1. dub. 1. Egidius disp. 4. dub. 5. & communiter Doctores docent, ad id non sufficere voluntatem suscipiendi Sacramentum Pœnitentiæ, sed necessariam esse aliquam expressam contritionem, seu displicentiam peccatorum: quod apertè constat ex Decreto Eugenij IV. & ex Tridentino sess. 14. cap. 4. dum dicunt, contritionem (quam asserunt esse dolorem, & Tridentinum addit, & detestationem) esse partem Sacramenti Pœnitentiæ, & ut ex contextu constat, absque dubio loquuntur de contritione expressa, & de expresso dolore: est autem contritio, ut diximus Disputatione 1. v. Difficultate 1. pars essentialis, & requisita ad essentiam Sacramenti Pœnitentiæ; ergo contritio expressa etiam est requisita ad percipiendum effectum huius Sacramenti, quia non causatur nisi ab ipso Sacramento essentialiter perfecto. Requiri autem ad effectum huius Sacramenti non solum ut partem, sed etiam ut dispositionem, satis significat Tridentinum dicto c. 4. ad finem.

Vnde post Decretum Eugenij IV. & post Tridentinum, opinio adversariorum non est satis tuta.